

Številka: 323-01-1/2025/13 EPA 2166-IX
Ljubljana, 1. 10. 2025

Predlog

Državni svet Republike Slovenije je na 20. izredni seji 1. 10. 2025, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (ZG-H), EPA 2166-IX, ki ga je Državni zbor sprejel na 34. seji 25. 9. 2025, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06, 47/13, 75/16 in 92/21), sprejel

ZAHTEVO,

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (ZG-H), EPA 2166-IX.

Obrazložitev:

Državni zbor je na 34. redni seji 25. 9. 2025 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih (v nadaljevanju: ZG-H), EPA 2166-IX, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: predlagatelj).

Komisija Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju: pristojna komisija Državnega sveta) na 38. seji 9. 9. 2025 ni podprla predloga zakona. V nadaljevanju zakonodajnega postopka so bili k predlogu zakona sprejeti številni amandmaji, ki pa niso rešili vseh dilem, na katere sta opozorili zainteresirana javnost in pristojna komisija Državnega sveta.

Ob obravnavi predloga zakona je pristojna komisija Državnega sveta izpostavila, da slednji ne odpravlja problematike, na katero je opozoril Državni svet na 21. seji 16. 10. 2024, ko je sprejel Zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE), Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20) in Uredbe o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20), Opr. št. U-I-122/2. Po mnenju Državnega sveta ZG-H z novimi ukrepi še pogloblja obstoječo problematiko prekomernega poseganja v zasebno lastnino.

28. člen ZG-H spreminja 77.c člen veljavnega zakona tako, da se kot prekršek sankcionira tudi izvajanje ali dopuščanje spravila lesa brez odločbe ali v nasprotju z njo. Medtem ko veljavna zakonska ureditev sankcionira predvsem sečnjo brez odločbe, pa bo po novem sankcionirano tudi spravilo lesa, če se ne bodo upoštevale usmeritve in pogoji za sečnjo in spravilo lesa, določeni v odločbi.

Predvideni večji obseg sankcioniranja, kot ga določa spremenjen 77.c člen, je bil v ZG-H vključen brez ustrezne utemeljitve, čeprav prinaša velike posledice za lastnike gozdov, ki so sporne z vidika poseganja v lastninsko pravico. Spravilo lesa iz lastnega gozda namreč predstavlja bistveni del izvrševanja lastninske pravice. Iz obrazložitve 28. člena predloga zakona je mogoče razbrati le, da se globe zvišujejo in usklajujejo s prekrškovno zakonodajo ter inflacijo z namenom odvrtačnega učinka. Državni svet ob tem opozarja, da obrazložitev predloga zakona ni zajela dejstva, da spremenjena določba bistveno širi obseg sankcioniranja v primeru, ko se spravilo lesa izvaja v nasprotju z usmeritvami in pogoji, določenimi v odločbi.

V praksi to pomeni, da se lahko z odločbo predpiše spravilo lesa z določeno tehnologijo, ki je lahko neustrezna ali povzroča nesorazmerno visoke stroške lastnikom gozdov (globa od 3.750 do 75.000 evrov). Državni svet izpostavlja primere iz prakse, ki kažejo, da nova ureditev lastnikom gozdov prinaša dodatna finančna bremena in predstavlja pretirano normiranje gospodarjenja z gozdovi:

- Lastniku gozda ni bilo dovoljeno spravilo lesa z gozdarsko prikolico, zato je bil primoran les vlačiti po gozdni vlaki več kot kilometer daleč, kar je nesorazmerno zvišalo stroške.
- V drugem primeru je bilo predpisano spravilo z gozdarsko prikolico, čeprav je lastnik ni posedoval.
- V posameznih primerih se predpiše celo ročno ali konjsko spravilo, medtem ko je po dosednji zakonski ureditvi lastnik odločal o končni izvedbi spravila, saj se odstopanje od v odločbi predvidenega načina spravila ni sankcioniralo.
- V ekstremnih primerih (npr. spravilo lesa nad objekti ali javno cesto za preprečitev širjenja škodljivih organizmov) se lahko zahteva celo helikoptersko spravilo ali zapora državne ceste, za kar pa je treba naročiti elaborat in izvesti zaporo ceste v strošku več tisoč evrov.

Dodatni stroški predpisanega spravila, ki bremenijo lastnika gozda, niso zanemarljivi in predstavljajo nesorazmernost in pretirano normiranje gospodarjenja z gozdovi.

Državni svet meni, da lahko zahtevano dosledno spoštovanje predvidenega načina in tehnologije spravila lesa pomeni dodatno omejitev pravice do uporabe zasebne lastnine in s tem izvotlitev lastninske pravice (nudum ius), kar je v nasprotju s 33., 67. in 69. členom Ustave Republike Slovenije, zlasti ker država za take posege ne predvideva nadomestil.

Državni svet na podlagi vseh navedenih opozoril in pomislekov ocenjuje, da bi Državni zbor moral o ZG-H ponovno razmisliti in ga ob ponovnem odločanju zavrniti.

* * *

Na seji Državnega zbora in matičnega delovnega telesa Državnega zbora bo o zahtevi poročal državni svetnik Branko Tomažič.

* * *

Predlog zahteve Državnega sveta je pripravljen na podlagi Predloga odločilnega veta Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.